

Obsah

	Úvod	15
	Kontrolní otázky a úkoly	18
1	Plasty	19
1.1	Základy makromolekulární chemie	19
1.1.1	Rozdělení makromolekul podle tvaru	20
1.2	Pojem, význam a klasifikace plastů	21
1.2.1	Význam použití plastů	21
1.2.2	Způsoby výroby plastů	22
1.3	Druhy plastů a jejich použití v dřevařském a nábytkářském průmyslu	22
1.3.1	Polymery	24
1.3.1.1	Polyvinylchlorid (PVC)	24
1.3.1.2	Polystyren (PS)	28
1.3.1.3	Polyethylen (PE)	30
1.3.1.4	Polypropylen (PP)	31
1.3.1.5	Polyakryláty a polymethakryláty	32
1.3.1.6	Polyvinylacetát (PVAC)	32
1.3.1.7	Polyformaldehyd (POM)	33
1.3.1.8	Nenasycené polyesterové (UP) pryskyřice	34
1.3.2	Polykondenzáty	35
1.3.2.1	Polyamidy (PA)	35
1.3.2.2	Polykarbonáty (PC)	36
1.3.2.3	Močovinoformaldehydové (UR) pryskyřice	36
1.3.2.4	Melaminformaldehydové (MF) pryskyřice	37
1.3.2.5	Fenolformaldehydové (PF) pryskyřice	37
1.3.3	Polyadukty	37
1.3.3.1	Polyurethany (PUR)	38
1.3.4	Dřevoplastové kombinace	43
	Kontrolní otázky a úkoly	43

2	Lepidla	45
2.1	Teorie lepení dřevěných a nedřevěných materiálů	45
2.1.1	Fyzikálně chemické základy lepení	45
2.1.1.1	Mezimolekulární síly	46
2.1.1.2	Adheze	46
2.1.1.3	Koheze	48
2.1.1.4	Smáčení povrchu tuhých látek kapalinami a povrchové napětí	48
2.1.1.5	Lepidla jako koloidní látky	49
2.1.1.6	Reologie lepidel	49

2.1.1.7	Nejdůležitější poznatky z teorie lepení . . . . .
2.2	Rozdělení lepidel a jejich vlastnosti . . . . .
2.2.1	Rozdělení lepidel . . . . .
2.2.1.1	Definice lepidel . . . . .
2.2.1.2	Složky lepidel . . . . .
2.2.2	Syntetická lepidla termoaktivní . . . . .
2.2.2.1	Fenolformaldehydová (FF) lepidla . . . . .
2.2.2.2	Močovinoformaldehydová (UR) lepidla . . . . .
2.2.2.3	Melaminformaldehydová (MF) lepidla . . . . .
2.2.2.4	Resorcinformaldehydová (RF) lepidla . . . . .
2.2.2.5	Epoxidová lepidla (EP) . . . . .
2.2.2.6	Polyesterová (PES) lepidla . . . . .
2.2.2.7	Polyurethanová (PUR) lepidla . . . . .
2.2.3	Syntetická lepidla termoplastická . . . . .
2.2.3.1	Polyvinylacetátová (PVAC) lepidla disperzní . . . . .
2.2.4	Kaučuková lepidla . . . . .
2.2.5	Tavná lepidla . . . . .
2.3	Minerální pojiva . . . . .
2.3.1	Asfaltová lepidla . . . . .
2.4	Volba, příprava a použití lepidel a pojiv . . . . .
2.4.1	Volba vhodného lepidla . . . . .
2.4.2	Příprava lepidel . . . . .
2.4.2.1	Příprava lepicích směsí UR lepidel . . . . .
2.4.2.2	Příprava klišů . . . . .
2.4.3	Použití lepidel . . . . .
2.5	Zkoušky jakosti lepeného spoje . . . . .
2.5.1	Hodnocení jakosti lepených spojů . . . . .
	Kontrolní otázky a úkoly . . . . .
3	Materiály pro povrchovou úpravu . . . . .
3.1	Přehled materiálů používaných pro povrchovou úpravu dřeva . . . . .
3.2	Látky k bělení a moření dřeva . . . . .
3.2.1	Bělicí prostředky . . . . .
3.2.1.1	Chemické bělicí prostředky . . . . .
3.2.1.2	Fyzikální bělicí prostředky . . . . .
3.2.2	Mořidla . . . . .
3.2.2.1	Mořidla rozpustná ve vodě . . . . .
3.2.2.2	Mořidla rozpustná v organických rozpouštědlech . . . . .
3.2.2.3	Mořidla lazurovací . . . . .
3.2.2.4	Mořidla disperzní . . . . .
3.3	Brusné a lešticí prostředky . . . . .
3.3.1	Brusiva přírodní . . . . .
3.3.2	Brusiva syntetická . . . . .
3.3.3	Rozdělení brusných prostředků podle účelu použití . . . . .
3.3.3.1	Brusné prostředky plošné . . . . .

3.3.3.2	Skladování brusných prostředků	85
3.4	Látky k plnění pórů a tmelení dřeva	85
3.4.1	Pastové plniče pórů	85
3.4.2	Lakové plniče pórů	86
3.4.3	Mořidlové plniče pórů	86
3.4.4	Tmely	86
3.5	Nátěrové hmoty	87
3.5.1	Složky nátěrových hmot	87
3.5.1.1	Filmotvorné složky nátěrových hmot	87
3.5.1.2	Rozpouštěcí složky nátěrových hmot	89
3.5.1.3	Barvicí složky nátěrových hmot	90
3.5.1.4	Ostatní složky nátěrových hmot	90
3.5.2	Třídění nátěrových hmot	91
3.5.2.1	Značení nátěrových hmot	91
3.5.3	Nátěrové hmoty - stručná charakteristika	92
3.5.3.1	Asfaltové (A) nátěrové hmoty	92
3.5.3.2	Bezrozpuštědlové (B) nátěrové hmoty	93
3.5.3.3	Celulosové (C) nátěrové hmoty	96
3.5.3.4	Chlorkaučukové (H) nátěrové hmoty	99
3.5.3.5	Silikonové (K) nátěrové hmoty	99
3.5.3.6	Ethanolové (L) nátěrové hmoty	99
3.5.3.7	Olejové (O) nátěrové hmoty	99
3.5.3.8	Syntetické (S) nátěrové hmoty	100
3.5.3.9	Epoxidové nátěrové hmoty	102
3.5.3.10	Polyurethanové (U) nátěrové hmoty	102
3.5.3.11	Vodové (V) nátěrové hmoty	102
3.6	Materiály k polepování dřeva	103
3.6.1	Přehled materiálů k polepování dřeva	103
3.6.1.1	Lamináty pro plošné lisování	104
3.6.2	Fólie	107
3.6.3	Pásky k olepování boků (hran)	110
	Kontrolní otázky a úkoly	111
4	Látky na ochranu dřeva	113
4.1	Význam ochrany dřeva	113
4.2	Činitelé způsobující rozklad dřeva	113
4.3	Požadavky kladené na látky určené k ochraně dřeva	114
4.4	Rozdělení ochranných látek	115
4.5	Ochranné prostředky proti biologickým škůdcům - fungicidy a insekticidy	115
4.5.1	Ochranné prostředky rozpustné ve vodě	115
4.5.1.1	Synpregnit CBZ	116
4.5.1.2	Wolmanit CB	116
4.5.1.3	Pentachlorfenolát sodný	116
4.5.1.4	Tetraboritan sodný	117

4.5.1.5	Flumicin D . . . . .
4.5.2	Ochranné prostředky ve vodě nerozpustné . . . . .
4.5.2.1	Impregnační olej speciál a kreosotový olej . . . . .
4.5.2.2	Pentor 70 . . . . .
4.5.2.3	Karbolineum, karbolineum barevné, Isolba super, Impregna . . . . .
4.5.2.4	Drevodekor S-1013 . . . . .
4.5.2.5	Drevodekor jednosložkový 12-0794 . . . . .
4.5.2.6	Lazurovací lak U-1100 . . . . .
4.5.3	Ochranné prostředky proti ohni (antipyreny) . . . . .
4.5.3.1	Látka AS, Synpreg, CF . . . . .
4.5.3.2	Pregnolit . . . . .
4.5.3.3	Betogen D 55 a Pyroton . . . . .
4.5.3.4	Pyronit . . . . .
4.5.3.5	Izonit . . . . .
4.6	Zásady hygieny a bezpečnosti práce s látkami na ochranu dřeva . . . . .
	Kontrolní otázky a úkoly . . . . .
5	Mechanické prostředky . . . . .
5.1	Mechanické spojovací prostředky . . . . .
5.2	Nábytkové kování . . . . .
5.2.1	Kování spojovací . . . . .
5.2.1.1	Stahovací šrouby . . . . .
5.2.1.2	Kování zavěšovací . . . . .
5.2.2	Kování uzavírací . . . . .
5.2.2.1	Zámky a uzávěry . . . . .
5.2.2.2	Sklapky . . . . .
5.2.3	Závěsy . . . . .
5.2.3.1	Rozdělení závěsů . . . . .
5.2.4	Kování doplňkové . . . . .
5.2.4.1	Nábytkové rozpěry (nůžky) . . . . .
5.2.4.2	Nábytkové podpěry . . . . .
5.2.5	Kování vnější . . . . .
5.2.5.1	Úchytky . . . . .
5.2.5.2	Klíčové zdířky a kryty klíčových otvorů . . . . .
5.2.6	Kování speciální . . . . .
	Kontrolní otázky a úkoly . . . . .
6	Čalounické materiály . . . . .
6.1	Funkční vlastnosti čalouněných výrobků . . . . .
6.2	Základní materiály používané při výrobě čalouněného nábytku . . . . .
6.2.1	Rozdělení materiálů podle původu . . . . .
6.2.2	Rozdělení materiálů podle použití ve výrobcích . . . . .
6.2.2.1	Kostry . . . . .
6.2.2.2	Nosné a pružicí prvky . . . . .
6.2.2.3	Izolační materiály . . . . .

6.2.2.4	Tvarovací materiály	148
6.2.2.5	Potahové materiály	154
6.2.2.6	Ostatní textilní materiály	154
6.2.2.7	Pomocné materiály	155
	Kontrolní otázky a úkoly	155
7	Polotovary dřevozpracujícího a nábytkářského průmyslu	157
7.1	Přířezy	157
7.1.1	Neopracované jehličnaté přířezy	157
7.1.2	Neopracované listnaté přířezy	159
7.1.3	Neopracované listnaté přířezy (hranolky)	159
7.1.4	Opracované jehličnaté přířezy stavebně truhlářské	162
7.1.5	Opracované jehličnaté přířezy nábytkářské	162
7.1.5.1	Vlysy	163
7.1.5.2	Spárovky	166
7.2	Dýhové sesazenky	167
7.2.1	Vnější sesazenky	167
7.2.2	Vnitřní sesazenky	169
7.2.3	Sesazenky pro skryté plochy	169
7.2.4	Rozměry sesazenek	169
7.2.5	Výroba sesazenek	170
7.2.6	Dýhy vyráběné speciálními způsoby	170
7.2.7	Skladování sesazenek	170
7.3	Povrchově upravené konstrukční desky	170
7.3.1	Dřevotřískové desky povrchově upravené nátěrovými hmotami	171
7.3.2	Dřevovláknité desky povrchově upravené nátěrovými hmotami	172
7.3.3	Dřevotřískové desky povrchově upravené brusnými fóliemi	172
7.3.4	Dřevotřískové a dřevovláknité desky povrchově upravené fóliemi	172
7.3.5	Dřevotřískové, dřevovláknité a pazdeřové desky povrchově upravené laminací	173
7.4	Vnitřní vybavení nábytku	174
7.4.1	Zásuvky	174
	Kontrolní otázky a úkoly	176
8	Výrobky dřevozpracujícího průmyslu	177
8.1	Dřevěné obaly	177
8.1.2	Rozdělení obalů	177
8.1.3	Materiály na výrobu dřevěných obalů	178
8.1.3.1	Řezivo	178
8.1.3.2	Ostatní materiály	179
8.1.4	Sbíjení obalů	179
8.1.5	Páskování obalů	181
8.1.6	Obaly nedemontovatelné (pevné)	181
8.1.6.1	Celodřevěné obaly	181
8.1.6.2	Obaly z velkoplošných materiálů	182

8.1.7	Obaly demontovatelné (skládací)	.....
8.1.7.1	Obaly sklopné	.....
8.1.8	Přepavní paletizační prostředky	.....
8.1.9	Ostatní obaly	.....
8.2	Dřevostavby a součásti staveb	.....
8.2.1	Konstrukční prvky dřevostaveb	.....
8.2.1.1	Konstrukce stěnových panelů	.....
8.2.1.2	Konstrukce stropních panelů	.....
8.2.1.3	Zastřešení dřevěných staveb	.....
8.2.1.4	Skladování a doprava dřevěných staveb	.....
8.2.2	Okna	.....
8.2.2.1	Rozdělení oken	.....
8.2.2.2	Určování rozměrů oken a balkónových dveří	.....
8.2.2.3	Materiály pro výrobu oken	.....
8.2.2.4	Skladování a doprava oken	.....
8.2.3	Dveře	.....
8.2.3.1	Rozdělení dveří	.....
8.2.3.2	Konstrukce a používané materiály na výrobu dveří	.....
8.2.3.3	Skladování a doprava dveří	.....
8.3	Dřevěné podlahoviny	.....
8.3.1	Druhy podlahovin	.....
8.3.1.1	Podlahové vlysy s perem a drážkou	.....
8.3.1.2	Dýhované podlahové tabule	.....
8.3.1.3	Mozaikové parketové panely	.....
8.3.1.4	Vlysové tabule	.....
8.4	Dřevěné obklady	.....
8.4.1	Obklady dýhované (rovné)	.....
8.4.1.1	Dýhované obklady tvarované	.....
8.4.2	Obklady z laminovaných desek	.....
8.4.2.1	Obklady z laminovaných dřevovláknitých desek (DVD)	.....
8.4.2.2	Obklady z povrchově dokončených DVD	.....
8.4.2.3	Obklady Werzalit	.....
8.4.3	Obklady z masivních desek	.....
8.4.4	Zvláštní druhy dřevěných obkladů	.....
8.4.4.1	Obklady zárubní	.....
8.5	Schody	.....
8.5.1	Schody a schodišťové stupně bez podstupnic	.....
8.5.2	Schody s podstupnicemi	.....
8.6	Dřevěný nábytek	.....
8.6.1	Třídění a typologie nábytku	.....
8.6.2	Třídění nábytku a označení oboru 615 – Nábytek ze dřeva	.....
8.6.3	Jakost nábytku	.....
8.6.3.1	Hlediska při hodnocení jakosti nábytku	.....
8.6.4	Zkoušení a hodnocení nábytku	.....
	Kontrolní otázky a úkoly	.....

9	Ostatní produkty a výrobky ze dřeva	219
9.1	Produkty získané mechanickým a polomechanickým rozvlákňováním dřeva	219
9.1.1	Bílá dřevovina	219
9.1.2	Hnědá dřevovina	220
9.1.3	Buničina	220
9.1.3.1	Sulfitový (siřičitanový) způsob výroby	220
9.1.3.2	Natronový (sodný) způsob výroby	221
9.1.3.3	Sulfátový (síranový) způsob výroby	221
9.1.4	Dřevěná vlna	221
9.1.5	Dřevěná moučka	222
9.2	Produkty tepelného rozkladu dřeva (suchá destilace dřeva)	222
9.2.1	Průběh tepelného rozkladu dřeva	222
9.2.2	Výtěžnost při suché destilaci dřeva	223
9.3	Extrakce dřeva, kůry a jehličí	223
9.3.1	Tříslové extrakty	223
9.3.2	Těkavé etherické oleje a vitamínové pasty	223
9.3.3	Pryskyřice (kalafuny)	224
9.4	Ostatní výrobky	224
9.4.1	Tužky	224
9.4.2	Zápalky	225
9.4.3	Hračky	227
9.5	Sportovní potřeby	228
9.5.1	Sportovní potřeby pro zimní sporty	229
9.5.2	Sportovní potřeby pro letní sporty	230
	Kontrolní otázky a úkoly	232
	Laboratorní cvičení	234
1	Úvod do laboratorních cvičení	234
1.1	Laboratorní řád, zápisy o práci v laboratoři	235
1.1.1	Protokol o zkouškách	235
1.2	Bezpečnost práce v laboratoři	236
2	Určování plastů	238
2.1	Posouzení vzhledu	239
2.2	Zkouška v plameni	242
2.3	Zkouška pyrotechnická	242
3	Zkoušení vlastností lepidel	242
3.1	Posouzení vnějšího vzhledu	243
3.2	Stanovení hmotnosti	243
3.3	Posuzování rozpustnosti a ředitelnosti lepidel	243
3.4	Zjišťování viskozity	244
3.4.1	Měření Fordovým výtokovým pohárkem	244
3.5	Stanovení sušiny a vlhkosti	244

3.5.1	Metoda hmotnosti	2
3.5.2	Metoda refraktometrická	2
3.6	Zjišťování doby želatinace	2
3.7	Zjišťování hodnoty pH	2
3.8	Zjišťování lepivosti lepidel	2
3.8.1	Orientační posuzování lepivosti	2
3.8.2	Lepivost zjišťovaná lepivostní zkouškou	2
3.9	Zjišťování odolnosti lepeného spoje	2
3.9.1	Odolnost proti vodě	2
3.9.2	Odolnost proti mikroorganismům	2
3.9.3	Zkoušky umělého stárnutí	2
4	Zkoušení vlastností nátěrových hmot	2
4.1	Zkoušení nátěrových hmot před zpracování	2
4.1.1	Zpracovatelnost	2
4.1.1.1	Zkouška nanášení štětcem	2
4.1.1.2	Zkouška na zjištění stříkací schopnosti nátěrové hmoty	2
4.1.2	Vydatnost	2
4.1.3	Kryvost	2
4.2	Zkouška zasychání nátěru	2
4.2.1	Zasychání proti prachu (A)	2
4.2.2	Zkouška stadia nelepivosti (B)	2
4.3	Zkoušení vlastností suchého nátěru	2
4.3.1	Odolnost nátěru proti klimatickým změnám	2
4.3.2	Lesk nátěru	2
4.3.3	Tvrдость nátěru	2
4.3.3.1	Postup zkoušky tužkou	2
4.3.4	Odolnost nátěru proti oděru	2
4.3.5	Odolnost nátěru proti rázu	2
4.3.6	Odolnost nátěru proti zvýšené teplotě	2
4.3.6.1	Odolnost nátěru proti změnám teplot	2
4.3.6.2	Odolnost nátěru proti vlivu vodních par	2
4.3.7	Odolnost nátěru proti chemikáliím	2
4.3.8	Přilnavost nátěru	2
4.3.8.1	Zkouška mřížková	2
4.3.8.2	Zkouška tahová	2
5	Látky na ochranu dřeva	2
5.1	Vlastnosti ochranných látek	2
5.2	Určení vlhkosti dřeva před impregnací	2
5.3	Kontrola výsledku impregnace	2
6	Určování mechanických spojovacích prostředků	2
6.1	Hřebíky	2
6.2	Šrouby	2
6.2.1	Maticový šroub	2

6.2.2	Označení šroubů	264
6.3	Vruty do dřeva	264
6.3.1	Označení vrutů	265
7	Zkoušení a hodnocení čalounických materiálů	266
7.1	Hodnocení pružinových koster	266
7.2	Stanovení navlhavosti	267
7.3	Stanovení stupně stárnutí	267
7.3.1	Stanovení stupně stárnutí v horkém vzduchu	267
7.3.2	Stanovení stupně stárnutí v prostředí ultrafialového záření	268
7.4	Stanovení pevnosti v tahu a průtažnosti	268
7.5	Zjištění změny měkkosti čalounění	268
8	Kontrola opracování polotovarů	269
8.1	Kontrola rozměru a tvaru	269
8.1.1	Kontrola mezními kalibry	271
8.2	Kontrola jakosti a úpravy povrchů	273
9	Kontrola hodnocení výrobků ze dřeva a ostatních produktů	274
9.1	Kontrola funkce – funkční úroveň výrobků	274
9.1.1	Kontrola funkce sedacího nábytku (židlí)	274
9.1.2	Kontrola funkcí dveří	279
9.1.3	Kontrola funkce oken	279
	Literatura	280